TRIFOLIUM MICRANTHUM VIV. EN T. STRIATUM L. IN FRIESLAND

door D.T.E. van der Ploeg (Sneek)

(ontv. 8 dec. 1958)

Opnieuw valt er een vindplaats van het merkwaardige klavertje Trifolium micranthum te vermelden en wel de eerste op de Waddeneilanden. In mei van dit jaar trof ik op een ekskursie samen met de heer H. van Amstel op het eiland Vlieland dicht bij het dorp een rijke, hoewel vrij kleine vindplaats van T. micranthum aan.

Op enige afstand van het dorp Oostvlieland bevinden zich in westelijke richting aan de Waddenkant van de weg enige kleine zandige kweldertjes. Op de hoogste plekken van deze kweldertjes bleek T. micranthum in massa voor te komen, samen met T. dubium Sibth. en diverse andere lage kruiden, waaronder Taraxacum erythrospermum, T. rubicundum en T. tortilobum. Reeds in habitus verschilde T. micranthum aanzienlijk van T. dubium. T. micranthum groeide meestal in min of meer cirkelvormige polletjes, waarvan de stengels stijf tegen de bodem gedrukt lagen, zo stijf zelfs, dat bij het uitsteken der plantjes de stengels onmiddellijk naar beneden bogen, zoals men dat ook bij enkele andere planten (als Digitaria-soorten) kan waarnemen. Deze nieuwe vindplaats mag beschouwd worden als de eerste "goede" vindplaats in Friesland, daar de plant in 1923 door D. Hille Ris Lambers verzameld op bouwland bij Jorwerd stellig een daar toevallig terechtgekomen exemplaar zal betreffen.

Bij een bezoek aan Terschelling enkele weken later, werd op overeenkomstige plaatsen ook daar intensief naar T. micranthum gezocht, evenwel zonder resultaat.

Waarschijnlijk is T. micranthum ook op de Duitse Waddeneilanden nog niet aangetroffen. Althans vond ik de soort bij Meyer & Van Dieken, Pflanzenbestimmungsbuch für die Landschaften Osnabrück, Oldenburg-Ostfriesland und ihre Inseln (1947) en bij Christiansen, Neue kritische Flora von Schleswig-Holstein (1953) niet vermeld.

De eerste vindplaats van Trifolium striatum in Friesland komt eveneens van een vrij goed bekend gebied, n.l. het Oudemirdumerklif, dat reeds diverse malen floristisch werd onderzocht. Enkele van mijn leerlingen aan de Chr. Kweekschool te Sneek wisten mij echter op de westelijke uitloper van het klif een rijke vindplaats van deze klaver te wijzen. De soort staat er in vrij hoog weiland samen o.a. met Sedum acre. De vindplaats is zo rijk en uitgestrekt dat moeilijk valt te denken aan vrij recente vestiging.

Waarschijnlijk kan ook T. striatum dienen als bewijs voor de "fluviatiele invloeden langs de Zuidwestkust van Friesland".